

אֶת־עֲנָשׁ בא וראה שאהרן הכהן היה בימין החסד והלויים היו בשמאל של הגבורה וקרח רצה לעשות חילוף ביניהם שהימין יהיה בשמאל והשמאל יהיה בימין ומשום כך הוא נענש מאחר שהוא רצה לקצץ בנטיעות. **וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְאִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ לִישָׁנָא בִישָׂא, וְאֶת־עֲנָשׁ בְּכֹלָא** ולא זו בלבד אלא שעוד הוא דיבר לשון הרע על משה רבנו שהוא אמר ומדוע תתנשאו על קהל ה' ועי"כ הוא נענש על כל מעשיו כמש"כ אח"כ 'וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה'. **רְבִי יְהוּדָה אָמַר, שְׂמָאֵלָא אֶתְכַלִּיל תְּדִיר בִּימִינָא, קֶרַח פְּעָא לְאַחֲלָפָא תְּקוּנָא דְלַעִילָא וְתַתָּא, בְּגִין פְּךָ אֶתְאַבִּיד מֵעִילָא וְתַתָּא** אמנם רבי יהודה חולק ואומר שהשמאל תמיד נכלל בימין והוא בכדי שיומתקו הגבורות בחסדים ואין דבר זה בכלל קיצוץ בנטיעות, אלא עוון קרח היה שהוא רצה

אור הרשב"י

ליעקב שהתפלל וכו', או אפשר שסובר שיש לו חלק לעולם הבא וזו היתה תפלתו של יעקב שלא יגיע כח החטא עד עיקר השורש שביעקב ולא ינתק חבל הכסף מעיקרו ויש תקוה לאחריהם, והוא מאמר התנא (סנהדרין שם) עליהם אמר הכתוב (ש"א ב) מוריד שאול ויעל, וראיתי לדקדק אומרו ויעל ולא אמר ומעלה כשיעור שאמר בסמוך ה' ממות ומחיה וכמו כן אמר אחר כך ה' מוריש ומעשיר, אכן נתכוון לומר דברי התנא עצמו שעל עדת קרח הוא מדבר, לזה אמר ויעל פירוש כבר העלה אותם קודם שהורידם שהרי קדמה תפלת יעקב לירידתם ומאז נכתבו בספר העליה:

גם עדיו הגיע הפנס ונמצא נעקר שורשו של קרח מעיקרו או לא:

ודע שיש מחלוקת רז"ל (סנהדרין קת). בקרח ועדתו אם יש להם חלק לעולם הבא, למאן דאמר אין לו חלק לעולם הבא, גם שורשו ביעקב נמק, והוא מה ששאל השואל ולחשוב בן יעקב, ודקדק לומר שעקב עצמו לגיהנם פירושו לא נתלוה לבד שהוא לזמן מועט אלא עד סוף העולם, והוא מה שרמז במאמר שעקב עצמו לשון סוף ותכלית כעקבים שהם סוף תכונת האדם, ורז"ל ישתמשו בלשון זה כאומרם (פוסה מט:): בעקבות משיחא וכו', ותירץ לפי שהתפלל על עצמו וכו' פירוש לעולם שכן הוא אלא שה' עשה נחת רוח

להחליף ולהפריד את התיקון שלמעלה ולמטה, דהיינו שגם למעלה בספירות האצילות יש שלום בין הימין לשמאל ע"י הת"ת המכריע ביניהם וכן יש שלום במלאכים בין מיכאל לגבריאל ע"י אוריאל הנקרא לפעמים נוריאל בסוד עושה שלום במרומיו, וכן למטה יש שלום בין יסוד האש ליסוד המים שהם מורכבים ביחד, וקרח רצה להפריד ביניהם ומשום כך הוא נאבד מהעליונים ומהתחתונים ולא היה לו קיום אלא רק בגיהנם מאחר שהגיהנם הוא מצד החיצונים שאין להם חלק בעולמות הנזכרים שיש בהם שיתוף בין הימין לשמאל

(רמ"ק).

קרח לקח מקח רע לעצמו וערער על הכהונה ויצא קרח מכאן ומכאן

וַיִּקַּח קָרַח, מַאי וַיִּקַּח ומש"כ ויקח קרח' מהו לקח. **נָסִיב עֵיטָא**

בִּישָׂא לְגַרְמִיהּ אלא הוא לקח עצה רעה לעצמו [ה] ע"י שהוא לקח את

אור הרשב"י

ורע. ושאר הניצוצות הרעות שבה היו ש"ה ניצוצות, ומספר ניצוצות הטובות שבהבל, היו ל"ו ניצוצות בלבד, כמספר שמו של הבל, הנקרא על שם ניצוציו הטובים. אבל מרע"ה נתקן לגמרי, והיה כלו טוב, כמו שביארנו על פסוק ותרא אותו כי טוב הוא. והנה הב"ל וש"ח, הם בנימטריא משה, לרמוז, כי כל שמ"ה ניצוצות שבו, היו טובות. והנה אותם ש"ח ניצוצות רעות שבהבל, הם היו בחי' עיקריות נפש קרח, שהוא בנימטריא ש"ה, ואח"כ נתעברה בו ג"כ, בחי' הרע שברוחו של קין בבחי' עיבור לבד, ואז נאבד מן העולם, כי הוסיף רעה על רעתו.

[ה] ובענין זה איתא בשער הפסוקים - פרשת קרח על הפסוק ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי, שהנה רז"ל נדחקו במלת ויקח, שלקח מקח רע לעצמו, ויובנו דבריהם כמה שיתבאר עתה. דע, כי מרע"ה היה הטוב שבנפש הבל, כמבואר בפסוק ויקם מלך חדש על מצרים. וכל דור המדבר הם ענפיו של משה, בסוד העם אשר אנכי בקרבו וכו'. גם נתבאר בפסוק כי שבעתים יקם קין, איך הרע שברוחו של קין, נתגלגל בקרח.

ובזה תבין ענין קטטת קרח עם משה עתה מחדש. דע, כי נפש הבל, היתה כלולה מכמה נפשות, ומכמה ניצוצות, והיו מעורבות טוב

הלימוד היומי

להצלחת מלכה בת ברכה ומשפ' הי"ן

עצמו לצד אחד בכדי לערער על הכהונה, **כָּל דְּרֹדֵף בְּתָר דְּלֹאוּ דִּילֵיהּ, אִיהוּ עָרִיק מִקְמֵיהּ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא מַה דְּאִית בֵּיהּ אֲתֵאבִיד מִנֵּיהּ** ומכאן אנו למדים שכל מי שרודף אחרי דבר שהוא לא שלו אז אותו דבר בורח ממנו ולא זו בלבד אלא כל מה שהיה לו נאבד ממנו [1]. **קָרַח רָדַף בְּתָר דְּלֹאוּ דִּילֵיהּ, דִּילֵיהּ אָבִיד, וְאַחֲרָא לָא רָוּוּחַ** כי זה קרח רדף אחרי הכהונה שהיא לא היתה שלו ולכן את שלו הוא איבד ואת הדבר האחר של הכהונה הוא לא הרוויח בזה כי מש"כ 'ויקח קרח' הוא מלשון קרחה שהוא לא הרוויח כלום [2].

אור הרשב"י

הוא: אני אמרתי יהא מלך על כל בהמה וחייה, ועכשיו ארור הוא מכל הבהמה ומכל חית השדה; אני אמרתי יהלך בקומה וקופה, עכשיו על גחונו ילך; אני אמרתי יהא מאכלו מאכל אדם, עכשיו עפר יאכל; הוא אמר אהרוג את אדם ואשא את חוה, עכשיו איבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה. וכן מצינו בקין, וקרח, ובלעם, ודואג, ואחיתופל, וגחזי, ואבשלום, ואדוניהו, ועוזיהו, והמן, שנתנו עיניהם במה שאינו ראוי להם, מה שביקשו לא ניתן להם, ומה שבידם נטלוהו מהם.

[1] כדאיתא בסנהדרין דף קט עמוד ב' ויקח קרח אמר ריש לקיש: שלקח מקח רע לעצמו. קרח – שנעשה קרחה בישראל.

ו"ם, ויקח קרח, ולא ביאר מה לקח, והוא לקוחו הרע של רוחו של קין, מצד הרע. וזה רמזו רז"ל בדבריהם, שלקח מקח רע לעצמו. והענין הוא, כי הנה בראותו שעתה נתעבר בו רוחו של קין מצד הרע, אמר הנה עד עתה הייתי מבהי' הרע של משה והבל והייתי משועבד לו. ועתה שיש בי רוחו של קין, איני משועבד לו, ורצה לצאת מתחת ידי רשותו. [1] כדאיתא בסוטה דף ט' עמוד א' תנו רבנן: סוטה נתנה עיניה במי שאינו ראוי לה, מה שביקשה לא ניתן לה, ומה שבידה נטלוהו ממנה; שכל הנותן עיניו במה שאינו שלו, מה שמבקש אין נותנין לו, ומה שבידו נוטלין הימנו. וכן מצינו בנחש הקדמוני, שנתן עיניו במה שאינו ראוי לו, מה שביקש לא נתנו לו, ומה שבידו נטלוהו ממנו; אמר הקדוש ברוך

קרח גרם למחלוקת שמפרידה בעליונים ובתחתונים

קִרַח אָזִיל בְּמַחְלוּקָתוֹ. מֵאִי מַחְלוּקָתוֹ. והנה קרח הלך במחלוקת,

ומהו לשון מחלוקת. **פְּלוּגָתָא. פְּלוּגָתָא דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא**

אלא הוא התפלגות וחלוקה מאחר שהמחלוקת מפרידה ומחלקת למעלה ולמטה. **וּמֵאֵן**

דְּבַעֵי לְאַפְלָגָא תְּקוּנָא דְעֵלְמָא, יְתַאֲבִיד מְפֻלְהוּ עַלְמִין

ומי שרוצה לחלק ולהפריד את תיקון העולם אז הוא יהיה נאבד מכל העולמות, מאחר שכל

קיום העולם הוא ע"י השלום ולכן מי שחולק על השלום שעי"כ הוא מונע את קיום העולם

אז עונשו שהוא יהיה נאבד מכל העולמות (רמ"ק). **מַחְלוּקָתוֹ, פְּלוּגָתָא**

דְּשָׁלוּם כי המחלוקת היא חולקת על השלום. **וּמֵאֵן דְּפֻלְיָג עַל שָׁלוּם,**

פְּלִיג עַל שְׁמָא (דף קע"ז ע"ב) **קְדִישָׁא, בְּגִין דְּשְׁמָא קְדִישָׁא,**

שָׁלוּם אֶקְרִי ולכן מי שחולק על השלום אז כאילו הוא חולק על השם הקדוש הוי"ה

מאחר שהשם הקדוש נקרא שלום בסוד ויקרא לו ה' שלום [ח].

אין העולם מתקיים אלא על השלום

תָּא חַזִּי, לֵית עֵלְמָא קָאִים אֶלָּא עַל שָׁלוּם בא וראה שאין העולם

מתקיים אלא על השלום, [ט] דהיינו שהמלכות הנקראת עולם היא עומדת על היסוד

אור הרשב"י

[ט] כדאיתא באבות פרק א' משנה יח רבן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום שנאמר (זכריה ח) אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם.

[ח] כדאיתא במסכת דרך ארץ פרק שלום אמר ר' יהושע גדול הוא השלום ששמו של הקדוש ברוך הוא נקרא שלום, שנאמר ויקרא לו ה' שלום. אמר ר' חייא בר אבא מכאן שאסור לשאול בשלום חברו במקום מטונף.

הלימוד היומיומי

להצלחת מלכה בת ברכה ומשפ' הי"ן